

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Monitio IV. Superstitionibus vti quam noxium & execrandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

MONITIO IV.

*Superstitionibus uti quam noxium
& execrandum.*

Confer.
cum li. 3.
parte po-
stiorie.

11. Ioan. 3.
v. 8.
12. Ioan. 12.
v. 38.

Psal. 30.
v. 7.
1. Pet. 2.
Psal. 103.
v. 6.

Vi parui faciunt discere ritus
superstitiosos & eos exerce-
re, moneantur omnium su-
perstitionum & vanarum
obseruationum inuentorem esse dia-
bolum, qui principio mundi statim in
idololatriam fere totum genus huma-
num pellexit. Sed cum hoc eius im-
perium Dei filius destruxisset, *ad hoc
enim app. ruit filius Dei ut opera diaboli
destrueret a.* & paucis ante passionem
diebus dixit: *nunc mundus iudicabitur, &
Princeps huius mundi eicietur foras b,* &
hic fuit scopus Apostolicæ per totum
orbem prædicationis: & tamen cum
imperio non fuisset imminuta vetus
illa ambitio diuinitatis: pro illa aperta
& clara idololatria pene extincta, te-
ctam quandam specie pietatis & uti-
litatis idololatriam inuexit, artium
superstitiosarum cupiditatem & cul-
tum. hanc ergo diram curiositatem
inuenit, & propagauit, primo ut sic
possessionem animarum, qua vi cru-
cis deiectus fuerat, clanculum dolo ma-
lo recuperaret. Secundo ut homines
hoc pacto primum & maximum præ-
ceptum, & votum religionis quod se
Deo adstrinxerunt in baptismo, vio-
lare assuescerent. 3. ut spem, quam ho-
mines in Deo habere debent, amit-
tant, & eam collocent in rebus istis van-
nis, & ideo sint Deo maledicti, qui *c
odit obseruantes vanitates superuacue* 4.
ut sic in lethale peccatum pertractos,
leo rugiens d. deuoret, & decipiat ho-
minem draco venenatus, quem Deus
formauit ad illudendum ei e. Hæc
sunt commoda superstitionum ob-
seruationum, & qui eas colunt, aut

A amant docent se non Christi, sed dia-
boli discipulos esse, & eius magisteriū
amare, in eius ludos doctos esse, & alie-
nos à doctrina Ecclesiæ Catholicæ.

Mirum est aliquem posse his præsti-
gijs se dare, qui norit exitum infæli-
cem Magorum & præstigiatorum. In-
uentor Magiæ Cham seu Zoroaster,
fuit tandem ab ipso dæmone, quem
importunius sollicitabat, igne succen-
sus & concrematus, teste *Clement. in*

B *lib. recognition.* de Simone Mago no-
tissima res, quod in aërem à dæmoni-
bus sublatus præcipitatusque fractis cru-
ribus cum ignominia & dolore inter-
ierit. Quæ de Cynope Mago, Procho-
rus, & de Zaroë & Arphaxat Abdias
lib. 6. tradidit prætermitto, ut & ea
quæ de Oddone, Hollero, Metothimo
Magnus Olaus *in Historia Septen-*

C *trionali,* & de Sopatro, Eunapius *in*
Aedesio: de Orpheo, Mopso, Amphar-
rao, qui omnes magi fuere, Ouidius,
Seneca, Stadiusque: de Pythagora Sa-
mio Laërtius *in eius vita* & Cælius *libro*
19. Antiquit. capite septimo. Henricum
Cornel. Agrippam moriturum, à se ean-
em suam Paredrium abegisse, cum
hoc dicto, *Abi mala bestia, tu me perdi-*

D *disti,* tritum est ore omnium. Ioannis
Portantij obitus in Antuerpiensi car-
cere qualis, norunt ciues mei. Apud
Guilhelm. Tyrium *libro octauo, belli sa-*

E *cri ca. 15.* duo magi volentes machinas
Christianorum incantare, primi illis
interfecti. Apud Polydor. Virgilium
anus saga coram omnibus à dæmone
abripitur, ut alibi narraui. Apud Du-
brauium *lib. 23. Hist. B. hem.* Zyto no-
bilis ille præstigiator ad extremum à
diabolo viuens, cum corpore & anima
de medio hominum fuit sublatus. Io-
ann. Faustus famosus magus his tem-
poribus in Germania, tandem à caco-
dæmone lecto extractus noctu, & itra-

gulus,

gulatus, in uersa in tergum facie, domo quoque tota concussa, & pene euersa: ut scribunt V Vierus, Camerar. alijque Francisc. Picus lib. 5. de praxot. auctor est ex relatione fociorum, qui adfuerant, Magum quendam à dæmone viuum ablatum, nusquam vnquam comparuisse, dum curioso cuidam & non sitis sano Principi pollicetur, se Troie expugnationem & Hectoris cū Achille duellum, quasi spectandum in orchestra, exhibiturum.

Tam hæc factoribus sunt periculosa, nec minus ijs, qui spectandi talia sunt auidi. duo tantum exempla adscribam vetus vnum, & nouum alterum scribit Lucian. in Philopseude, de quodam Ecrate, quod cum vidisset Pancreatem quendam Magum Aegyptum; multa mira facientem, se paulatim in eius amicitiam insinuasse, adeo ut omnia ei prope modum arcana communiti act. Tandem autem magum hunc ei persuasisset, ut omnibus famulis in Memphe derelictis, se solus consequeretur: neque enim defuturos ministros, atque ex eo tempore, inquit, sic vitam duximus. Cum in diuersorium quodpiam veniremus, homo accepto pistillo, scopinave, aut pessulo, vestibus implicans, cum in id carmen quoddam dixisset, efficit, ut ambularet, utque alijs omnibus homo videretur. Illud ergo abiens, & aquam hauriebat, & cenam parabat, instruebatque atque in omnibus commode subserebat, ministrabatque nobis. Deinde, ubi iam satis huius ministerij fuit, scobinam rursus scobinam, ac pessulum pessulum, aliud recitans carmen, recedebat. Hoc ergo vehementer conatus, non inuicbam, quo pacto ex illo expiscarer. Nā id mihi inuidebat, quamvis esset in alijs facillimus. At quadam die in angulo quodam ten. briciso delitescens clam illo, subauscultauit propius incantationem illam, erat autem trisyllaba. Tum ille cum pistillo mandasset, que curanda erant, abiit in forum. At

A ego post ridie illo apud forum occupato, acceptum pistillum cum ornassem, syllabus illas simili modo pronuncians, aquam iussi ut hauriret. Tum impletam amphoram cum tulisset, desiste, inquam, nec amplius aquam haurito, sed rursus esto pistillum. At illud mihi haud amplius obtemperare volebat, sed aquam hauriebat continue, quo ad hauriendo totam domum nobis impleret. At ego cum resistere huic rei non valerem (timebam autem ne Panocrates reuersus, id quod etiam euenit irasceret) correpta securi pistillum in duas partes disseci. At vtraque pars amphoram sumens hauriebat aquam, iamq; vnius loco duo ministri mihi esse ceperant. Interea Pancrates superuenit, ac re intellecta illa quidem in ligna rursus quemadmodum ante carmen erant, mutauit: at ipse me relicto (l. uenulum nescio, quo se subducens abiit.) Vides huic curiositatem ferè causam fuisse, ut aquis submergeretur. Cur vocas fabellam: cum potuerit in pistillo Paredrus aliquis Mago famulari. Sed cape alterum, de ijs, quibus periculum præsentaneum fuit, ne se ipsos denfarent. Philip. Camerar. libr. Opera successua, c. 70. ita scribit, Cum aliquando Ioannes Faustus apud notos quosdam diuenteret, qui de ipsius prestigiaticibus multa audierant, petierunt ab eo, ut aliquod specimen sua Magia exhiberet. Hoc cum diu recusasset, tandem importunitate sodalium neutiquam sobrijs vctus promisit, se illis exhibiturum quodcumq; expeterent. Vnamini itaq; consensu petierunt, ut exhiberet illis vitæ plenam vni maturis. Putabant autem propter alienum anni tempus (erat enim circa brumam) hoc illum præstare nullo modo posse. Assensit Faustus, iam iam in mensa conspicitum vni quod expeterent: sed hac condicione, ut omnes magno silentio immoti præstolarentur: donec illos iuberet vnas decerpere: si secus facerent, instare illis periculum capitis. Hoc cum se facturos promississent, mox lud. bris suis huic ebria turbata,

in oculos & sensus praestrinxit, ut illi tot
vna mira magnitudinis, & succi plene in vi-
te pulcherrima appaerent, quod ipsorum
adesse. Rei itaq; nouitate cupidi, & ex
crapula sitibundi sumptis suis cultellis expe-
ctabant, ut illos iuberet resindere vias. Tan-
dem cum istos leuculos aliquamdiu suspen-
sos, in ipsorum vanissimo errore tenuisset, su-
bito in fumum abeunte vite cum suis viuis,
conspelti sunt singuli tenentes loco vna,
qua vnusquisq; apprehendisse videbatur, suu
na sum opposito superno cultello: ita vt si quis
in memoriam praecipi dati vias secare voluis-
set, seipsum in naso mutilasset. ¶ Quid plu-
ra? nihil ferè vnquam prestigiatores fa-
ciunt, quin aliquid factu facile, sed quod
difficile sit non facere, à spectatoribus
aut Magiæ studiosis postulent. Veluti
ne personas, quæ apparent alloquan-
tur, vel manum porrigant, ne circulo
pedem cesserant, & similia, quæ tamen,
vt faciunt post illos illecebris demones,
aut varijs terri culamentis, quasi com-
pellunt: Vt de Bauaris adolescentibus
apud Cæsarium legi, & duobus Are-
moricijs bono loco natis Gentiliaci,
cum puer Lutetia degerem; accidit,
qui ab archihomicida ambo tunc præ-
focati, eo quod circulo pedem extulit-
sent.

*Inunc, atq; animam fraudi committe do-
losa.*

MONITIO V.

*Vnde poterunt cognoscere, an à dæ-
mone effectus expectetur, an à
natura, an à Deo?*

vid. l. 3.
par. post.
q. 3. & 4.
sect. 1.

MONENDI sunt rerum ista-
rum ignari, Vanitatem &
mendacium omne Deo dis-
plicere, qui veritas est: dæ-
moni verò placere, qui mendax est &

A pater mendacij. Beatus vir (ait Psal-
mista a) cuius est nomen Domini spes e-
ius, & non respexit in vanitates & in-
sanias falsas. Vanitatem verò dici quo-
tiescunq; homo facit, vel dicit aliquid,
boni consequendi, vel vitandi cuiuspiã
mali causa, quod vim nullam neq; na-
turalem, neq; supernaturalem obtinet
ad effectum intentum verbi gratia si
quis in flumine seminet, vel litus aret,
dicendus est vanitatem operari, eo
quod arandi & leminandi finis seu ef-
fectus est mellis & fructus perceptio,
quem finem hæc eius actio nequit con-
sequi. ita si quis vt capitis dolorem
pellat, fascia linea, vel cartula alba cin-
gat tibiam, aut ægrum inter sarment-
tum diffusum perducatur, vel palmo cin-
gulum ægri metiatur, clarum est has
actiones esse vanas & superflitiosas,
quia nullam vim habent ad humor em
noxium capiti molestum inde expel-
lendum. Contra si applicetur capiti
aqua rosacea, vel ad bilis expulsio-
nem rubarbarum prabeatur, vel ad fle-
gmata capite educenda per sternuta-
tionem comedatur sinapi, non erit va-
na obseruatio, sed licitum remediũ,
quia natura ad hoc vim hiscerebus in-
seuit. Sic etiam verba nulla vim natu-
ralem habent aliquid efficiendi more
agentis phylitici sed quædam verba vim
habent operandi ex instituto Dei, &
iste effectus est supernaturalis: quædam
non tam vim habent supernaturaliter
operandi, quàm putantur ab imperitis
habere. Prioris generis sunt verba Sa-
cramentorum, nempe collationis bap-
tismi, consecrationis Eucharistia, a b-
solutionis peccatorum, &c, hæc verba
licite vsurpantur à Sacerdotib. ad effe-
ctum, cuius causa Saluator noster illa
instituit. Verum si quis hæc verba alio
ad aliam intentionem siue finem pro-
ferens transferret, eorum vsurpatio

facile-